

Sygn. akt III AUa 1168/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ewa Cyran
Sędziowie:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.) del. SSO Wiesława Stachowiak
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **W. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 20 lipca 2012 r. sygn. akt VIII U 999/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w P. decyzją z dnia 13 stycznia 2012r. na podstawie przepisów art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. T. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że dokonał przeliczenia podstawy wymiaru z 10 najkorzystniejszych lat kalendarzowych, wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono po raz pierwszy wniosek o przeliczenie emerytury tj. z 1979-1998 (wniosek z dnia 29.04.1999r.). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1979-1988 wynosi 121,84% i jest niższy od poprzednio ustalonego, który wynosi 126,17%. Jednocześnie Zakład wyjaśnił, że przeliczenie podstawy wymiaru z lat 1977-1986, o które W. T. wnioskował we wniosku z 29.12.2011r. nie jest możliwe, ponieważ lata te wykraczają poza 20-lecie wynikające z art. 111 ust. 1 pkt. 2 ustawy emerytalno-rentowej.

Od powyższej decyzji odwołał się W. T., wskazując, że wybrane przez niego do wyliczenia wwpw lata 1977-1986 spełniają warunki okresów, o których mowa w art. 111 i art. 15 ustawy.

Wyrokiem z dnia 20 lipca 2012r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z kolejnych 10 lat kalendarzowych tj. 1977 – 1986 przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 130,87 %, poczynając od dnia 1 grudnia 2011r.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W. T. urodził się w dniu(...). W okresie od 27.01.1959r. do 27.02.1997r. odwołujący był zatrudniony w Zakładach (...) (...) S.A. w P..

W dniu 22.11.1996r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury. Decyzją z dnia 4.12.1996r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał odwołującemu na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki socjalnej z dnia 26.01.1990r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy prawo do emerytury od dnia 28.02.1997r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 119,51% i został pomnożony przez kwotę bazową 804,03 zł. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury Zakład przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 7 lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1980r. do 31.12.1986r.

Decyzją z dnia 18.06.1999r. organ rentowy przeliczył świadczenie odwołującego od dnia 29.04.1999r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru składek z 20 dowolnie wybranych lat kalendarzowych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 126,17% i został pomnożony przez kwotę bazową 804,03 zł.

Wnioskiem z dnia 24.02.2006r. W. T. zwrócił się do organu rentowego o przyznanie prawa do powszechnej emerytury.

Decyzją z dnia 25.04.2006r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał odwołującemu prawo do emerytury z tytułu ukończenia wieku emerytalnego. Do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego organ rentowy przyjął podstawę wcześniej pobieranej emerytury (wwpw 126,17% i kwotę bazową 804,03zł), a w zakresie części socjalnej świadczenia - 24% kwoty bazowej z dnia 1.02.2006r., tj. 1903,03zł.

W dniu 29.12.2011r. odwołujący złożył wniosek o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1977-1986.

Zaskarżoną decyzją z dnia 13.01.2012r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy żadanego przeliczenia.

Z tytułu zatrudnienia w tym zakładzie odwołujący osiągnął w latach 1977-1986 następujące kwoty wynagrodzeń:

- 1977r.-93.280zł,
- 1978r.-93.100zł,
- 1979r.-92.210 zł,
- 1980r.-96.410 zł,
- 1981r. - 115.600 zł,
- 1982r.-162.088 zł,
- 1983r. - 194.810 zł,
- 1984r.-240.885 zł,

- 1985r. - 279.889 zł,

- 1986r. - 330.019 zł.

Na tej podstawie Sąd Okręgowy ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia odwołującego z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. 1977-1986 wynosi 130,87%. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru stanowi stosunek sumy wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych do liczby lat ($1308,67 : 10 = 130,867$, tj. $\sim 130,87$).

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało, czy zaistniały przesłanki do przeliczenia świadczenia odwołującego.

Sąd Okręgowy uznał, że należało przeliczyć świadczenie odwołującego, zgodnie z przepisem art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zdaniem Sądu Okręgowego organ rentowy błędnie odmówił odwołującemu przeliczenia świadczenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury, tj. z lat 1977-1986.

W ocenie organu rentowego skoro wcześniejsza emerytura odwołującego została ustalona zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami z 7 lat kalendarzowych, a zatem nie według zasad wynikających z art. 15 nie można dokonać przeliczenia świadczenia odwołującego w oparciu o przepis art. 111 ust. 1 pkt. 2 ustawy. Sąd Okręgowy uznał, że stanowisko pozwanego organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem Sądu dokonana przez organ rentowy interpretacja treści przepisu art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest nieprawidłowa (uzasadnienie uchwały z dnia 5 kwietnia 2007r. sygn. I UZP 7/06, OSNP 2007-17-18/256).

Należało zatem obliczyć, czy wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia ustalony zgodnie z żądaniem odwołującego z lat 1977-1986 okaże się wyższy od poprzednio obliczonego. Ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za dany rok bierze się pod uwagę wynagrodzenie ubezpieczonego, a następnie bada stosunek tych wynagrodzeń do średniorocznego wynagrodzenia (średniej krajowej). Ten wynik daje tzw. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za dany rok i ma wpływ na ogólną sumę wskaźników. Suma tych wskaźników podzielona przez liczbę lat przyjętych za podstawę świadczenia daje wysokość wskaźnika podstawy wymiaru.

W przypadku odwołującego suma wskaźników z lat 1977-1986 wyniosła 1308,67 i podzielona przez 10 lat dała po zaokrągleniu wppw w wysokości 130,87 %. Szczegółowe wyliczenia zawierające dane dotyczące zarobków odwołującego, średniorocznych wynagrodzeń i ich wzajemnego stosunku zostały zawarte w części faktycznej niniejszego uzasadnienia i nie wymagają w tym miejscu powtórzenia.

Wyliczony przez Sąd Okręgowy wskaźnik podstawy wymiaru wynoszący 130,87% jest wyższy od poprzednio obliczonego (wynoszącego 126,17%). Organ rentowy winien był zatem przeliczyć świadczenie w oparciu o art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zgodnie z wnioskiem odwołującego.

Reasumując, decyzja organu rentowego dotycząca odmowy prawa do przeliczenia świadczenia odwołującego okazała się niezasadna.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c, zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy zarzucając naruszenie przepisu art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego błędną wykładnię oraz naruszenie art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez naruszenie zasady równego traktowania ubezpieczonych. W oparciu o powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Odwołujący wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego - wbrew zarzutom apelującego - Sąd Okręgowy właściwie zastosował w niniejszej sprawie przepis art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a także dokonał jego prawidłowej wykładni w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Zasady przeliczania świadczenia emerytalnego zostały określone w art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z ust. 1 powołanego przepisu wysokość renty lub emerytury oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Istotne jest to, że możliwość ponownego obliczenia emerytury lub renty odnosi się do świadczenia wcześniej przyznanego i pobieranego, bo tylko takie może być ponownie obliczone w myśl art. 111 ustawy emerytalnej, którego zastosowanie zależy od rodzaju świadczenia (emerytury lub renty), objętego wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że – wbrew stanowisku organu rentowego – nie ma podstaw do odmowy odwołującemu przeliczenia emerytury na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury, tj. z lat 1977 – 1986. Organ rentowy błędnie uznał, że skoro emerytura odwołującego została ustalona zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami z 7 lat kalendarzowych, to nie można dokonać przeliczenia świadczenia w oparciu o przepis art. 111 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Istotne jest, że w związku z nowelizacją art. 111 ust. 1 pkt 2 od 1 lipca 2004 r. przepis ten umożliwia ponowne obliczenie emerytury lub renty również według podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty. Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że intencją ustawodawcy nie było ograniczenie możliwości przeliczenia świadczenia na podstawie tego przepisu tylko do osób, którym świadczenie zostało przyznane na zasadach wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Takie ograniczenie nie wynika ani z treści powołanego przepisu, ani z orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Ponadto zgodnie z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego – ustalony na nowo wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 130,87 %, a zatem był wyższy od poprzednio obliczonego (126,17%). Należało zatem przeliczyć emeryturę odwołującego w oparciu o przepis art. 111 ust. 1 pkt 2 - z kolejnych 10 lat kalendarzowych tj. 1977 – 1986, wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury, przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 130,87 %.

Z tych wszystkich względów zarzuty organu rentowego nie mogły skutkować wzruszeniem wyroku w kierunku postulowanym we wniesionej apelacji.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalił, nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia.

/SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/ /SSA Ewa Cyran/ /del.SSO Wiesława Stachowiak/